

Türk gününe ilgi az

İsviçre Türk Büyük Elçiliği'nin ve bağlı Baş konsolos ve Konsolosların dernekler aracılığıyla organize ettiği 'Türk günü' etkinlikleri sönük geçti. Zürich'te Landesmuseum'da yapılan etkinlikler, basına ve tele vizyonlara biçilen görevlerle propaganda edildi ve katılımı arttırmak içinde özel bülten çıkarıldı.

Sorunlar teğet geçildi

Almanya ve Amerika'da da benzerleri yapılan Türk günü yürüyüşlerini İsviçre'de de kalıcılaştırmak isteyen lobici Türk makamları, 'imaj tazeleme' ve 'güç gösterisi' çağrısında bulundular. Türk günü etkinliklerinin tarihi 19 Mayıs olarak seçilirken, Hürriyet gazetesi de biçilen misyona uygun olarak hafta sonu İsviçre özel ekiyle çıktı. Türkiye'de yapılan cumhuriyet mitinglerinde çekilen resimlerinden birini ekin kapağına taşıyan Hürriyet, Türk gününe katılım çağrısında bulundu. Türkiye'nin İsviçre Büyükelçisi Alev Coşkun'la yapılmış röportaj da ekte yer alıyor. Röportajda, 'İsviçre'de 110 bin Türk vatandaşının yaşadığı bunun 70 bininin sadece Türkiye pasaportu taşıdığı' Büyükelçi Coşkun tarafından dile getirilmiş. Etkinliğin amacının 'herhangi bir grubun, partinin ve ideolojinin takipçilerini

değil, sokaktaki sessiz çoğunluğu toparlayabilmek' olduğunu söyleyen Büyükelçi Coşkun'un açıklamaları, ayrımcı ve inkarcı statükocu politikanın izlerini taşıyan, 70 bin kişinin çoğunun Kürtler olduğunu görmezden gelen bir çerçeve içinde kaldı. İsviçre'de yaşayan Türklerin sorunları olduğu, bunların bilindiği söylenirken sorunların çözümü için nelerin yapıldığı ve de yapılacağından bahsedilmezken 'uyum' ve yerli halkla birlikte yaşam sorunu ise sadece geçiştirildi.

Turizm lobisi işbaşında

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını kutlama özelliği de taşıyan etkinlik daha çok bayrak şov ve turizm tanıtımı içeriyordu. Saat 11'de başlayan ve akşam saat 22'ye kadar süren programa katılım, Türkiye'den bir çok sanatçıyla doldurmasına ve yapılan yaygın propagandaya rağmen zavıftı. Zürich Belediye Başkanı ve Kanton Parlamentosu üyelerinin de bulunduğu bir ekipte etkinliğe katılarak konuşma yaptı.

Karşı yürüyüş

Türk günü etkinliklerinin başladığı saatlerde ayrımcı ve şoven Türk günü kutlamaları, Türkiye'li ve yerli örgütlenmelerin tertiplediği, binin üstünde katılımın gerçekleştiği bir yürüyüşle protesto edilerek, İsviçre'de Türkiye'ye iade edilmek amacıyla göz altında tutulan politik sığınmacıların serbest bırakılması istendi. İsviçre'de insan hakları ihlallerine karşı mücadele eden Augen auf örgütü tarafından yapılan açıklamada, İsviçre'de siyasi sığınmacıların haklarının gasp edildiği ve sığınmacıların inadisinden İsviçre ve Türkiye arasında ki çirkin pazarlıklara konu edildiği vurgulanarak İsviçre karar organlarının iade işlemlerini durdurmasını talep etti.

(arkadaş)

BİR GEZİDEN GERİYE KALANLAR... Doğu Anadolu gezisi

Merhaba sevgili Arkadaş okurları, Ben Nejla Arslan, 26 yaşındayım, İsviçre'nin Baselland Kantonunda ortaokul öğretmeni olarak çalışıyorum. Geçen Paskalya tatilinde, Kanton Basel ve Baselland da çalışan bir grup bayan öğretmenle Türkiye'ye Doğu Anadolu'ya gittik. Gittiğimiz şehirler Gaziantep, Urfa ve Mardin ve Pazarlık ilçesi oldu. Gaziantep'de sınıfları ziyaret ettik ve oradaki meslektaşlarımızla görüştük, fikir alışverişinde bulunduk ve farklı okul sistemleri üzerine sohbet ettik. Öğretmen arkadaşlarımız ve öğrencilerimizde bizleri çok hoş karşıladılar. Bir sınıfta yaklaşık 30-45 yakın öğrenci vardı ve bir sırada üç öğrenci oturuyordu. Sınıf derecesine göre üniformaların renkleri ve şekilleri farklıydı. Erzincan'da ilkokula gittiğim dönemler, giydiğim üniformam siyahı ve her iki cebimde bir bez mendil ve boynumda beyaz dantel yakalıktı. Çoğu öğrencilerin taktığı yakalıklar ise bir köşesinde kırmızı harflerle "Türkiye" yazıyordu ve kravat takanlarında vardı. Siyah üniformanın olmaması bence çok iyi, sonuçta çocuk dünyası renkli olmalı. Elbetteki herşey üniforma ile bitmiyor, hepimizin de bildiği gibi

eğitim ve sevgi çok önemli. Sınıfları ziyaret edip dersleri izlediklerimizde bir okul da bir birinci sınıf dersini izledim. Sınıfta 40 öğrenci vardı, öğretmenleri o kadar içtendik. Tenefüs zili çaldığında çocuklar öğretmenlerinin yanından ayrılmak istemediler ve iki öğrenci öğretmenlerinin ellerini tutup tenefüse çıktılar. Türkiye'de ilkokula gittiğim dönemde birinci sınıf öğretmenim de öylesine çocuklarını seviyordu ki hepimiz ona hayrandık. Bende onu örnek alarak o günden sonra öğretmen olmaya karar vermiştim. Bu tabloyu yıllar sonra başka

bir şehirde başka bir sınıfta görmek beni çok duygulandırdı. Okulları görmek, dersleri izlemek ve Türkiye'de öğretmen olan arkadaşlarla sohbet etme imkanının olması çok mutluluk vericiydi. Dil insanları bağlamış, Türkiye'yi bilmem büyük avantajdı, böylece zaman zaman hem tercümanlığı üstlendim hem de meslektaşlarıyla ve öğrencilerle sohbet etme imkanım oldu. Okul gezilerinin yanısıra gittiğimiz bölgelerde orada yaşayanlarla da sohbet edebildim. Avrupadan gelenler için çok zengin diyorlar ve Avrupadaki yaşamı

halen "Taşı toprağı altın" diye görenler de var. Yurt dışında akrabaları olanlar buradaki yaşamın zorluklarını iyi biliyorlar ve öyle olmadığını onlarda dile getiriyorlar. Gaziantep, Pazarlık, Urfa ve Mardin, elimden kamerayı ve dijital kamerayı düşüremedim. Antep'in fıstığı, Menengiç kahvesi ve Güllüoğlu baklavaları, Urfa'nın o harika kahvesi ve tarihi yerleri. Efsane dolu bir şehir. Mardin'in konakları, dillerin ve dinlerin zengin olduğu iç içe yaşadığı dünya sanki. Umarım günün birinde çocuklar duvarlarına yazmış gibi. İnsanlar yaşadığı yere benzer derler, gerçekten de öyle bir izlenim vardı her şehirde. **Sonra farklı sınıflar.** Ayağında bir kaç numara büyük ayakta yada terlik giyen çocuklar. Okul sonrası aileleriyle satışa çıkan çiçek yüzü küçükler. Yüreklere öylesine zengin ki verilen birşeyi karşılıksız almıyorlardı. Bazıları kendi hayat hikayelerini anlatıyorlardı, o yaşta yaşam mücadelesi vermek zorunda kalıyorlar. Diğer yandan da görmeye gittiğimiz özel Vakıfta okuyan zengin çocuklar. Yaşam şartları arasında dağlar kadar fark olan iki değişik dünya aynı yaşama imkanlarına sahip olurlar. Çocuklar yanımız.

(Nejla ARSLAN)

Her üç çocuktan biri yoksul

UNICEF tarafından hazırlanan rapora göre, Türkiye'de çocukların yaklaşık yüzde 30'u yoksulluk içinde yaşıyor

Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF), Türkiye'deki 15 yaşından küçük çocukların yüzde 27,7'sinin yoksulluk içinde bulunduğunu, bu oranın kırsal alanlarda yüzde 40,6'ya kadar çıktığını bildirdi. UNICEF tarafından hazırlanan bülteninde, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2005'te Türkiye'deki nüfusun yüzde 20,5'inin yoksulluk içinde yaşadığına işaret edildi. Ancak 15 yaşından küçük çocuklar söz konusu olduğunda, bu oranın yüzde 27,7'ye çıktığı ifade edilen bülteninde, "Başka bir deyişle, 15 yaşından küçük olan 5,6 milyon çocuk yoksulluk içinde. Bu durum, ailelerin veya bakım hizmeti sağlayanların bu çocuklara yeterli yiyecek, giyecek, barınak, eğitim ve koruma sağlamadıkları anlamına gelmektedir" denildi. Yoksulluk içindeki çocukların büyük bölümünün az gelişmiş illerde, kırsal alanlarda ve büyük şehirlerin yoksul bölgelerinde yaşadığı belirtilen bülteninde, bu çocukların anne ve babalarının eğitim düzeylerinin çoğunlukla düşük

olduğuna ve düzenli bir işlerinin olmadığına işaret edildi

Kırsal yoksulluğun pençesinde

Bülteninde, kırsal alanlarda ise 15 yaş altındaki çocukların yüzde 40,6'sının gıda ve gıda dışı yoksullukla karşı karşıya bulunduğu bildirilerek, kalabalık ailelerdeki çocukların yoksul olma olasılığının daha fazla olduğuna dikkat çekildi. 'Yoksulluğun, çocukların yaşıtlarında üzerinde ağır etkileri bulunduğu ifade edilen bülteninde, yoksul ailelerin çocuklarını okula gönderemeyebildikleri, eğitim söz konusu olduğunda da yoksul ailelerin önceliği erkek çocuklara tanıdığı hatırlatıldı. Yoksul ailelerin çocuklarını okula devam ettirebilmeleri için çocukların yer aldığı sosyal ve kültürel etkinliklere çoğu kez katılmadıkları belirtilen bülteninde, birçok çocuğun çalıştığı ve sokaklarda yaşadığı ifade edildi. Türkiye'deki çocukların önemli bir bölümünün beslenme yetersizlikleriyle karşı

karşıya olduğu vurgulanan bülteninde, dolayısıyla bu çocukların büyüme ve gelişmelerinin olumsuz etkilendiği belirtildi.

Çocuklara kaynak yok

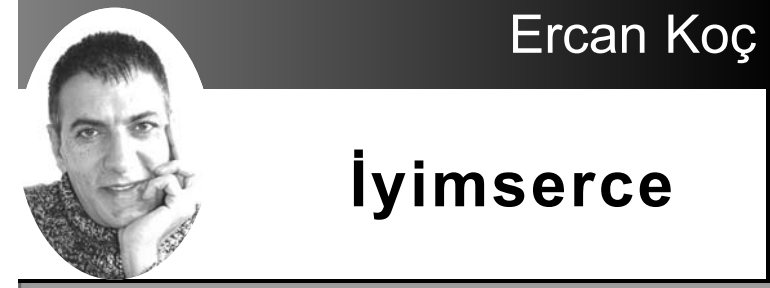
Bülteninde, Türkiye'nin sağlık, eğitim ve sosyal güvenlik gibi harcamalara Gayrisafi Milli Hasılasının (GSMH) yüzde 20'sinden azını ayırdığı kaydedilerek, "Oysa bu oran, birçok Avrupa ülkesinde yüzde 30'un üzerinde" denildi. Bugünün yoksul çocuklarının, bu yoksulluğu kendi çocuklarına aktarma olasılığının yüksek olduğuna dikkat çekildi. Henüz çocuk sayılabilecek 15-19 yaş arasındaki gençlerin yüzde 22'si eğitim hayatı yerine çalışma hayatı içinde yer alıyor. Üstelik son derece ağır koşullarda. Türkiye'de 15-19 yaş arasında 6,3 milyon genç bulunuyor ve bunların 1,4 milyonu çalışıyor. Çalışma hayatında yer alan bu çocuklardan her 100'ünden 82'si kayıt dışı koşullarda sefalet ücretine çalışıyor.

Sosyal sigorta'ya ilişkin önemli bilgiler (2)

Sigorta'ya primleri nasıl ederim?
Eğer çalışıyorsanız 17 yaşını tamamladıktan sonra gelen Ocak ayının birinden itibaren prim ödeme zorunluluğu başlar. Çalışmayan şahıslar için prim ödeme zorunluluğu 20 yaşını tamamladıktan sonra gelen Ocak ayının birinden itibaren başlar Prim ödeme zorunluluğu emeklilik yaşına kadar sürer. (Emeklilik yaşı bayanlarda 64, erkeklerde ise 65 olarak belirlenmiştir; 1.1.2005'un verisi i).
Bir işveren için maaşlı olarak çalışıyorsanız, ödenecek prim miktarı sizin ile işverenin arasında yarıya bölünür. Size düşen prim payı işveren tarafından doğrudan maaşınızdan kesilir ve işverenin katkı payı ile birlikte emekli sandığındaki şahsî hesabınıza yatırılır.
Eğer çalışmıyorsanız veya serbest meslek sahibi iseniz, prim tutarının tümünü kendiniz karşılamak

zorundasınız. Asgari yıllık prim tutarı olarak 425 Frank belirlenmiştir. Sosyal yardım alıyorsanız, belediye sizin yerinize sözkonusu asgari meblağı yatırır. Emekli sandığı şahsî hesaplardaki birikimleri işletmekle sorumludur.
Eğer bir işveren için maaşlı olarak çalışmıyorsanız ve sosyal yardım almıyorsanız, ikamet ettiğiniz Kanton'un emekli sandığına kendiniz müracaat etmek zorundasınız. Emekli sandıkları kendiliğinden faaliyete geçmiyorlar. Emekli sandığının adresini ve telefon numarasını telefon rehberinin son sayfasında bulabilirsiniz. Prim ödemerseniz, bu daha sonra ödeneklerde (örneğin emekli maaşınızdan) kesintilere yol açabilir.

Bir işveren için maaşlı olarak çalıştığınızda sosyal sigorta prim payım ne kadar?
Aylığınızın brüt tutarının % 5,05 kesilir.
Aile fertlerim benim sigortama dahil mi, yoksa kendilerini ayrıca sigortalarmalıdır?
AHV/ IV kişisel bir sigortadır. Aile bireyleriniz ancak gerekli koşulları bizzat yerine getiriyorsalar - yani İsviçre'de oturuyor veya çalışıyorsa sigortalı olurlar.
Daha geniş bilgilere nasıl ulaşabilirim?
Emekli sandığından veya internet sitesinin www.ahv.ch sayfasından ek bilgi alabilirsiniz.

Ercan Koç

İyimserce

Kendini övmenin sınırı ve ırkçılık

"Dağcılar Tunç Fındık ve Mustafa Kalaycı, "Gün doğumu ile Everest'in zirvesine tırmanmış bulunuyoruz. Fenerbahçe ve Türk bayraklarını Everest'in zirvesine dikmiş olmanın gururunu yaşıyoruz. Fenerbahçemizin 100. yılında bayrağımızı dünyanın zirvesinde dalgalandırıyor olmak bizim için büyük bir gurur ve mutluluk." (Internethaber)

Türk bayrağını dünyanın en yüksek tepesine dikmekle hangi gururu ve onuru yaşıyoruz?
Ülkemizde şehirlerin önemli bazı merkezlerinde, koca koca direkler dikerek ve bu direklere çarşaf takarak asarak kime neyi göstermek istiyoruz ?
Hangi ülke "Vatan elden gidiyor " paronayasına bayraklar yaygara koparıyor?
"Hangi ülkeler kendi aydınlarını en düşündürlerini, yazdıkları yazılardan dolayı "Türklüğe hakaret " suçlamalarıyla yargılıyor ? Cezalar veriliyor ?
Hangi ülkelerin TV ve yazılı basını bu kadar sık " bölücük ve yıkıcılık " terimlerini kullanarak, kendi insanlarına hergün korku filmi benzeri haberler, senaryolar ve tartışmalar sunuyor ?

Hangi ülkenin yöneticileri, partileri, işverenleri, gazete köşe yazarları, ülke her an işgal edilecekmiş gibi ordusunu göreve çağırıp, demokrasi yerine muhtıra ve darbe yapma mesajı veren generallerini yücelterek militarizmi yani şiddeti bu kadar çok kutsuyor?

"Ege denizinde uçaklarımızı taciz etiler, " Sınırlarımızda teröristlerin geçmesine izin veriyorlar " " Dini propagandalarıyla ülkemize, molları başa getirerek şeriat düzeni kuracaklar" suçlamalarıyla ,hangi devlet kendisine komşu olan devletlerle hergün çatışma halinde ?

"Dış güçler içişlerimize karışamazlar" diye horozlanan fakat IMF kararlarını eksiksiz uygulayan, Avrupa Birliği'nin verdiği ödevleri yerine getirmeye çalışan, ABD ve onun askeri vurucu gücü olan NATO' nun kucagında oturarak, başarılı gibi vatan toprağını satan, ama "Vatan toprağı parçalanmaz bir bütündür " diyerek halkını aldatan kaç ülke var ?

Herkes bu sorulara yeni sorular ekleyebilir.
Ekonomik ve siyasi kararlarıyla ülkemizi talan eden, halkını açıklıkla terbiye ederek onursuz yaşama mahkum eden ülkelerin tarihinde, benzer çıkışları görülmüştür. Türklerin ne kadar asil bir millet olduğunu sürekli belirten yöneticiler, çöplüklerden beslenen "asil Türkleri " görmemektedirler.
Bilindiği gibi, 1939 ların Almanya'sında işsizlik ve yoksulluk yükselişe geçenken Hitler ve onun propaganda şefi Goebbels "Sarı sağıl ve mavi gözlü Alman ırkının üstünlüğünü" anlatarak onun dışındakileri düşman ilan ederek, milyonlarca almanı cephe ve milliyonlarcasını ise, kamplarda katletti.

Kendi üstünlüğünü anlatan bireyler ve toplumlar, narsist duruma düşürüldü.
Devlet yöneticileri " Bizim kendimiz övmemiz kime zarar veriyor ki ?" diyebilirler.
Kendini övmek, başkalarını yermenin ince ayarlarıdır. İçimizdeki aşağılık kompleksi, bayrak direklerimizden yüksekliği kadar derindir.

Kendilerine olmadık değerler veren kişi ve toplumlar, yitirdikleri saygınlıklarının, onurlarını kurtarmak için kendilerini överek onun psikolojik olarak dengelemenin yollarını ararlar.
Mezarlıktan geçerken, korkusunu bastırmak için bağırarak türkü söylemeye benzer.

Ya da kapitalist gelişmeye atomize olmuş toplumlarda yapayalnız kalan bireyin, kendisinin, taraftarı olduğu futbol takımının başarılarıyla özdeşleşerek, başarılı olma duygusu tadarak, mutlu olmaya çalışması gibi, yapay onur, başarı, mutluluk ve övünçler gibi.

Onurlu ve özgür bireyler, kendilerini övme gereği duymazlar, çünkü bilirler ki, gereksiz bir böbürlenme alçakgönüllük sayılmaz.

İnsan onurunun yüceltiildiği toplumlar, başka halklarla barış içinde yaşamayı temel alan ülkeler,kendi yurttaşlarına insanca bir yaşam sunabilen toplumlar; bayraklarını en yükseğe diken toplumlar değil. Bu toplumlar ,sundukları yaşam ve eğitim olanaklarıyla bu saygınlığı, önce kendi halkından daha sonra ise diğer halklardan zaten alıyorlar.

Din, dil ayrımı yapılmadan bütün halkların barış ve kardeşlik içinde yaşamasını savunan, sömürünün olmadığı, ,İş , Ekmek ,Eşitlik , Özgürlük ve Adalet gibi değerler, en yükseğe taşımamız ve bu uğurda çalışmamız gereken değerler olmalıdır.

Mayıs ayında Zürich' te yapılan "Türk Günü " etkinliği de, devletin yurt dışında konsolosluklara eliyle yapmaya çalıştığı, halkları birbirine karşı kıskırtan marifetlerinden biri.

Ülke bayraklarını , her ülke halkı için bir anlamı ve saygınlığı var, bayraklar kötü çıkarılara alet edilmemelidir.
Bayrak, savaş kıskırtıcılığı, ırkçı milliyetçiliği azdıranın , azınlık halklara düşmanlığı, şeriat- laik çatışmasının kılıfı olarak kullanılamaz.

koc@tiscali.ch

Basel'de yaşamına devam eden Sanatçı Qedri Zana

Kürt Sanatçısının Son albümü, Heso Devsa ve Devran kasetçilik tarafından piyasaya çıkarıldı .
1987 yılından beri İsviçre Basel de yaşayan Kürt sanatçısı Zana ile, çalışma stüdyosunda görüştük. Albüme yer alan on iki parçadan Heso isimli parçanın dışındaki bütün parçaların , söz ve müzikleri kendisine aittir. Kaset ve filmleri bütün kasetçilerde bulunur. Kürt halkının eşit, özgür ve halkların kardeşliği temelindeki mücadelesine sanat alanında katkı sunmaya ,desteklemeye çalıştığını anlatan Qadri Zana ; Mücadelelerin halkların kardeşliği temelinde eşit özgür ve insanca bir yaşam gelene kadar süreceğini söyledi.1960 Mardin merkeze bağlı Agreş (Akbağ) Köyü doğumlu ve üç çocuk babası olan Zana Avrupa,Rusya, Kırgızistan ve Kazakistan'da konser ve turnelere

çıkıyor.Aynı zamanda Film çalışmalarında yapan sanatçının MIRINA LI BIYANIYE (Gurbette Ölüm) ile MALXERABUN (Yıkılan Yuva) ismi ikide filmi bulunuyor.Beşinci ve son albümü Heso'nun Klip çalışmaları da devam eden sanatçı; " en büyük umudum , bir gün memleketim Mardinde halkımla buluşmaktır " diyor. **Hayri Akkız/ Basel**